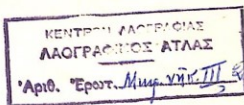

22

2810.70
 ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
 ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
 ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
 ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
 ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'
 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
 ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
 ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1-5/9/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; Συνήθως μὲ τὴν γεωργίαν....

καὶ κτηνοτροφίαν.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τήν γεωργίαν ; ..καὶ.....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ;

Ὅσον ὑπάρχον... γαιοκτημόνες τὰ δι' κτήματα τῶν μοναστηρίων... ἐνοικιάζοντο.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἥσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ..Οἱ νέοι ἐρίκαν τὸ κατεῖναι... ἢ μετέβαινον εἰς

ἄλλα κτῆρη τῆς ἐργασίας καὶ κατεῖναι... ἢ μετέβαινον εἰς
ἄλλὰ κτῆρη καὶ εἰργάζοντο ὡς ἀνεξαρτήτως

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

ἢ οὐκ.....

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλάμιās μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Με καυσίν τῶν θάμνων

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; .. Πέρι τοῦ 1955

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Πέρι τοῦ 1960? ἐκρηγίμο...

προμήθεια τοῦ πρῶτου σιδηροῦν ἄροτρον

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐλνέτο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἐκτὸν ἀγέρον ἐλνέται

καὶ χρησιμοποιεῖται εἰς ὅλα τὰ κτήματα

προμήθεια αὐτοῦ γίνετα ἀπὸ τὸ ἐμπόριον

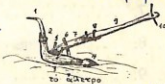
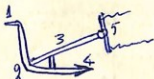
Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Ξυλινὴ ... 4. Νύ ... 7. ... 10. ...

2. Κουντούρι ... 5. ... 8. Σημ. αἱ ὀνομασίαι τῶν μερῶν

3. Σταυτῆρι ... 6. ... 9. τοῦ ἄροτρον εἶναι αἱ ποιεῖται τῶν μερῶν τοῦ ξυλίνου χρησιμοποι

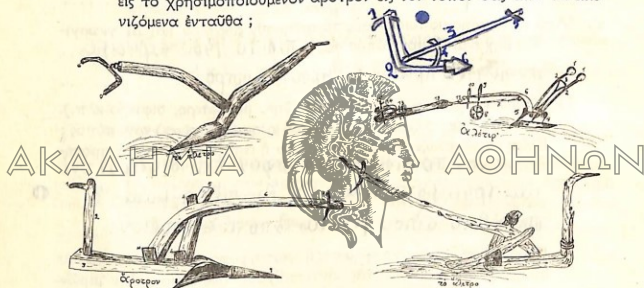
σῆμαι κατ' ὀνομασίαν καὶ εἰς τὸ σιδηροῦν.

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) .. Δὲν χρησιμοποιεῖται
3) Μηχανὴ θερισμοῦ .. Δὲν χρησιμοποιεῖται

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *Δεν χρησιμοποιεῖται*
 5) Μηχανή άλωνισμού *Δεν χρησιμοποιεῖται*
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς ἢ ὁ
 ξυλουργός*

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

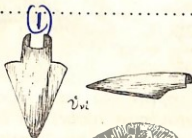
1. Ἐχέτης	6. ὕνι (νι)	11.
2. Κονιτύρι	7.	12.
3. Σταθάρι	8.	13.
4. Ὀπίθμη	9.	14.
5. Πλευρὸς	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Ἦτο. μιᾶς. μορφῆς. δι' ὅλην. τὴν. χρῆσιν. (1).....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; .. Σχήμα. τόξου.)

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου. ἐκ. ξύλου

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

σκεπάρι, πριόνι, τρυπάνι, ξυλοφάϊ.....

πριόνι

ἀρίδι

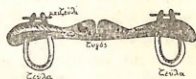
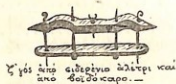

ρινί ἢ ξυλοφάϊ (ἀρνάρι)

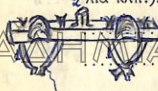
8) α) Διά τὸν ἄροτρον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *Βόες καὶ τεφενταῖς ἡμίονος...*

β) Ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *Ἐκρησιμοποιοῦντο δύο καὶ χρησιμοποιεῖται ἓν...*

9) Διὰ τὸ ζεугάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *ἦτο ἀναγκαῖος...*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύγες, πιζεύ-
για κλπ.).

1. ζεύγες

2. πιζεύγια (εἰς αὐτὰ δένονται τὰ λουριά)

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχού: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Δὲν ὑπάρχει κρίκος ἀλλ' ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ ζυγοῦ προεξέχῃ ἐκ τοῦ ἰδίου ξύλου χρησιμοποιεῖται ὑπό τωνον προζύμι (α)*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; *Περὶ πρὸ ἰσότητος*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζεύσιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *Διὰ πρὶν-ζαμίον (ζαμαρριάς) καὶ δύο αἰκινίων. τὰ ὁποῖα δένονται ἐπὶ τοῦ ἄροτρον*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον... *Τὸ ζῷον φέρει φορτίον.
 ἑκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ δίνονται δύο σχοινία καὶ...
 τὰ ὁποῖα σπαιρῶμεθα διὰ σχοινίου ἑκατέρωθεν τοῦ
 ἄρματος. ῥοτάνουν. ἐν τῷ ἄρμα ζύζον τὸ ὅποιον φέρει
 ἐν τῷ ῥοτῶν ὑπὸν καὶ σύνδε-
 ζται μετὰ τὸ σταθὰρι τοῦ ἄροτρον*

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα. 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖος
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *Συνήθως ὄργωνε καὶ ὁ
 γυνὴ. ὁ ἄνδρας (ἰδιοκτήτης), ἐφ' ὅσον δὲ δὲν διέθετε
 ζῷα ὄργωνε ὑπηρέτης*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *Τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν γίνεται
 διὰ τοῦ ζυγοῦ... ὁ ὅποιος ἐν συνεκσίῳ δένεται διὰ
 σχοινίων (λοῦρα) ἐν τῷ ἄρμα τοῦ ἄροτρον*

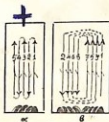
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....
Ὅς ἀνωτέρω στ' 12

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
*Συνήθως διὰ σχοινίου ἀλλ' ἐάν ἔσται καλὴ ἐκπαίδευ-
 σίς τὰ ζῷα καὶ αὐτὸ δὲν ἐκχρησιμοποιοῦται*

- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακίες) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Τὸ ὄργωμα γίνετο καὶ γίνεται με αὐλάκας
κατ' εὐθείαν γραμμὴν.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῇσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρξη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντάμες, διαστής, μεσδράδες κ.λ.π.); Ἐγένετο καὶ γίνεται εἰς χωρίδας (εἰσορίδες)

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν; Με σκαπάνην (ἀξίνην). Διὰ σφυρίων (εὐσκαπάνων) κατὰ διαστήματα.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; Δὲν χρησιμοποιεῖται ἄροτρον. Στὰν τὰ χωράγια εἶναι μικρά (εὐμάκματα).

- 7) Ποῖοι τρόποι ἡ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῇσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. Ἡ διάνοιξις αὐτῶν καὶ

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. Γύρην. σποράν... καὶ ἔν. γίνεται τὸ... μοναδικόν... ὄργωμα.....

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Γίνεται ἐν ὄργωμ. καὶ ἑξωτερικῶς γίνεται.
δύο. τὸ πρῶτον γίνεται τὰ ἀρχὰ τοῦ φθινοπώρου
καὶ γίνεται νιόσιμο......

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπατήσατε ὁμοίως, ὥς ἄνωτέρω)

δὲν γίνεται ἄροισι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφῇ σπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγραπάουσι, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

δὲν υπάρχει καθιερωμένος χρόνος......

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; Παραπῶρον ἐν ἑξωτερικῶς. ὑπὸ τινῶν χιαντὰ δύο (ἑμμετερά τὸ φθινόπωρον)
- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; τὸ γυράκι...

(δέρμα ζῶον ὡς ἔχει τοῦ θηρίου τὰ πόδια χρησιμοποιοῦνται
ἀπὸ δειλῶν μεταξὺ τῶν δι' ἐξάρτησιν ἀπὸ τῶν ἡμῶν) χρηστὸν σπορικόν

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

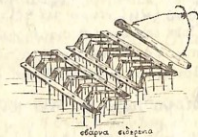
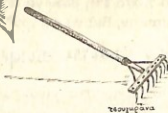
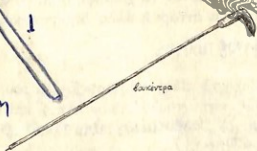
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

Τούτῳ γεωγραφίῳ διὰ τοῦ παδὸς ἤ γεωγραφίῳ ..
 Πραγινὸς τὸ ἄρσενον καὶ σκευὴν διὰ κυτθί-
 ματος ἐπὶ τοῦ ἡδύχους

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφίου (σβάρνι-
 σμα, διβόλισμα); . γίνεται . . μετὰ σκαλίδων . (σκαλίδων
 τῶν αὐτῶν)

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
 τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
 περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
 διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
 διάσματά τινων ἐκ τούτων).

4) Σκαφή τῶν μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν
 ὄργωθῇ γίνεται μετὰ σκαλίδων ①

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
 που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) *Διὰ τοὺς ἀγρικοὺς καὶ ἀγέλην, διὰ τοὺς κτηνοτρόφους διευξίνου καὶ τὰ βόσκητρα (2)*

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν *Οὐδέις πρὶν ὁδεύειν οἱ ὄπτιοι σιμάπτουν τὴν ἀρταμὴν (ἐκσπεδύνουν διὰ τὴν ἀγέλην)*

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὄσπριων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. *Ἀέτι καλλιεργοῦντο οὔτε καλλιεργοῦνται ἐν ταῖς χωράφιας ὄσπρια*

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. *Διὰ αὐτὰ καλλιεργοῦνται καὶ ἴδιο ἐν ταῖς ὁποῖαι καλλιεργοῦνται καὶ σιτηραί.*

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἑσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως. *Ἐξυπνίσαντο καὶ κήπους*

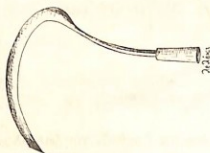
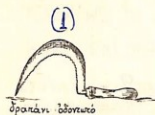
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

... Με τὸ δρεπάνι. (1)

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε* ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

..... Δὲν θάσκει χρήση ἄλλο μέσο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Με δρεπάνια ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων* (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Με δρεπάνια

ἀνευ ὀδόντων (ὡς ἀνωτέρω, δρεπάνι με κόψη)

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπάνιου ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). Διὰ τὸν
θερισμὸν τῶν σιτηρῶν ὀδοντωτῇ, διὰ τὸν θερισμὸν τῶν
χορτῶν με κόψην

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του* (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ἢ
ἐκφυλαγὴ πῶν ἢ ἐκ ἐν σιδηρῶν ἐκφυλαγῶν (μικρῶν
διὰ τὰ ἐκφυλὰ μαζὰρον διὰ τὰ κόψην). Σὺν τῷ σιδηρῶν...

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Ὁ θνητὸς...*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσέως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ἦτα καὶ ἰσχυροτέρως ἐστὶ... ἢ τὸ μέγεθος τῶν στερῶν εἶναι μικρόν...*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σίτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Ὅσον τὸ δυνατόν χαμηλότερα διότι τὸν ἥλιον μαλιστα καὶ ἰσχυρότερα τὰ ἄχυρα...*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Ὅταν ἀπὸ μὲν ἡ ἀριστερὴ μετὰ τὴν ρίζαν προσκολληθῇ διότι ἡ παρακνή ἀποξέχεται...*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ χερόβολα...*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *πολλὰ χερόβολα (περίπου 10) ἐτοποθετοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μὲ τὰ μέγιστα τῶν σταχυῶν πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν καὶ ἐκχυρῶνται τὴν χερῆ...*

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. Χεῖρες

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ἐπαγγελματίαι
θερίσται οὗτοι. ὑπῆρχον οὗτοι. ὑπάρχον.

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἐποκοπὴν (ἐσκοπής). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) ... Θεάμεις ? εἰρησι...

μαθησιῶντο. ἔργαται ἡμείβοντο μετ' ἡμερομίσθιον
μετὰ παροχῆς φαγητοῦ.

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; Εἰς τὰς χεῖρας

δὲν ἔφερον. ἀλλ' ἠρίστηκαν. περιέβαλλον τὴν
μέσῃν... δια βύνης. (ἐξώναντο).

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ὁχι

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ὁχι

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον

δεν ὑπάρχει τοιαῦτον ἔθιμον

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχυῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

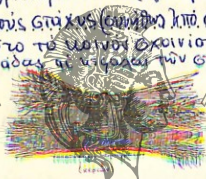
Συνήθως ἐγένετο ἀμέσως ἂν ἦτο ἀνάρχη (καμινὰ) τὸ χωράφι καὶ πολλοὶ ἀθερίσται καὶ ἔπρεπε νὰ μεταφερθῇ ἄλλως τὸ ἑσπέρας. Πάρσκειν δὲ μόνον ἂν δὲν ἦτο ἑνταῶς ξηρὸν ἐπὶ μίαν ἢ δύο ἡμέρας.

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν..

Οἱ στάχυς
 ἐδίνοντο συνήθως ἀπὸ τοῦ ἀνδραρχοῦ πατρίως καὶ
 τῆ βοῦδης γυναικῶν. ἔτοποδεύοντο αὐτοὶ χερσὶς
 ἐπὶ κοινῷ σχοινίῳ καὶ ἄλλῳ. ἔφερχετο καὶ
 τὸ μικρὸν αὐτὸ δερμάτι. τὰ ἀπὸ τῶν ἔφερχετο μονο-
 χερὰ δα, ἐδένετο μὲ σχοινία ἀπὸ σπάρτα ἢ...
 βλαστὸς ἀπὸ ραδιωνῶν (ἄσβεστος) ἢ καὶ...
 τὸν ἴδιον στάχυν (συνήθως κτὸ σίκακιν-κρίνον) καὶ
 ἤλυνον τὸ κοινὸν σχοινίον καὶ εἰς τὴν
 μονοχέρδα καὶ ἤλυνον τὸν στάχυν ἡσυχῶς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

- 3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-

στρέφοντο εἰς ὁρισμένον μέρος τοῦ περιστεύου ἀγροῦ ; Πῶς
 δερμάτια ἀπὸ περιστέυου ἔκει καὶ πῶς ἐποιοῦντο ;
 Δερμάτια συνεστρέφοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐποιοῦντο ;

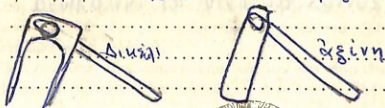
Συνήθως μετεφέροντο εἰς τὴν ἀγορὰν (ἀγορὴν)

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
 σας ; ἤγνωστο ἢ χρονολογία διότι ἡ καλλιέργεια
 ἤρχισεν παρὰ τοῦ 1900

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... Τὸ φύτευμα γίνεται εὖ τὸν κήπον. τὴν ἀνοιξιν (μάρτιος Ἀπριλίος).....

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν... Μὲ σκαπάνην... ἢ δίκην.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὴν χειμῶνα με ζῆνὰ χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφυλλί, βίκον). Ἐάν οὐκ, περιγράφετε πῶς ἐγένετο ἡ διατροφή αὐτῶν, εἰσάγετε ἢ εἰσάγετε ἢ εἰσάγετε καὶ εἰσάγετε αὐτὰς.....
- Παραθέστετε τὰ δῶρα τῶν ζώων κατὰ τὴν χειμῶνα (αὐτῶν) καὶ εἰσάγετε αὐτὰς κατὰ τὴν χειμῶνα.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.α.). (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζῆρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) . Κατά τὴν συζήτησην τῶν μαθητῶν
χόρτων τε καὶ βοτάνων τοῦ φουρκαδῆ (V)

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Συνεκεντρώνοντο εἰς τὴν ἀλωνα.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται : θεμωνιστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν ; Ἐπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως ;

Δεν εἶχε ἰδιαιτὴν ὀνομασίαν.....

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ άλώνι ; ... Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν ἀλώνι.....

Δεν ἀλώνι.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποίαν θέσιν ; Τὸ ἀλώνι κατεσκευάζετο πηλοῦ τῆς οἰκίας εἰς δόξιν ὅπου θὰ ἦτο εὐνοητόν τὸ ἀνέμελον (εὐνοητικὸ πνεύμα ἀνέμου).....

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσότερας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποῖαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

.. Συνήθως. εἰς μίαν. ἢ. εἰς περισσότερας, συ-
νηθῶς.

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀρχεται.

τὸ ἔτος Ἀπριλίου καὶ διαρκεῖ καὶ μὲν καὶ ἄρτι ἀναρξῶν
τῶν καὶ ἄρτι συνθηκῶν (εἰς τοὺς καὶ ἄρτι συνθηκῶν)

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Τὰ ἄρτι. περιγίρεια.

καὶ. εἰς. πλάκας. ἄρτι. καὶ. δάπεδον. μὲ...

πλάκας, εἰς. ἐνὶ. δὲ. πλάκας. καὶ. χώμα.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστὸν ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). Πλάκας. ἄρτι. ἐκ. πλάκας. καὶ. χώμα.

γετοποθετεῖτο. εἰς. τὸ. μεταξὺ. των. πλάκων. τοῦ. δαπέδου.
δωστήρια. καὶ. πρὸς. βοῶν. ἢ. ἐκ. πλάκας. καὶ. χώμα.
των. πλάκων. ἔχει. γίνει. διὰ. τοῖς. μέντοι.

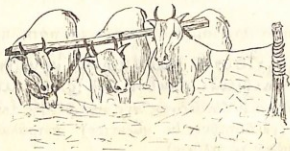
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

..... ὄχι.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

..Λύονται..οἱ βοοειδέες καὶ διασκορπίζονται..
..ἐν τοῖς ἀγροῖς οὐ σπάζονται.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

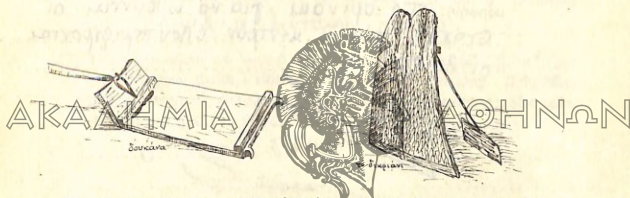
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερόμενων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σταγερὸς, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρονται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Τὸ ἀλώνισμα γίνεται διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας βοῶν..οἱ δὲ οἱ περιφέρονται..χωρὶς νὰ δένονται..
..ὑπὸ στύλου.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἷς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποσον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). Οὗ. βόει...
 γίνονται διὰ σπαινίου ἡλίου. διὰ τοῦτο περὶ τὸν καιρὸν
 τοῦ ἐνὸς ἡμερῶν τὸ ἐν ἄλλῳ, πηδύεται τοῦτο. διημερίζον
 ἐν ἑαυτοῖς ἀφύστως μεταξὺ τῶν δύο ἡμερῶν καὶ ἐν συνήθειᾳ
 τὸ ἕτερον ἡμερῶν δίνεται περὶ τὸν αἰμῶνα καὶ ἄλλου ἡμερῶν.

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνια, δικριάνι,
 βωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
 ρεβίθια κ.ἄ.) Ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

..... Δὲν χρησιμοποιεῖται καὶ αὐτὸν μέσον.....
 Ἠλωνίζοντο οὕτω διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων.....

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; Ἀπὸ τ. ἡς.

10^{ος} ἡ 11^{ος} ἀναλόγως τῆς ἐπιμερατοῦς θερμοκρασίας
διότι πρέπει νὰ πυρρῶσιν οἱ στάχυς γιὰ τὰ.....
δραγνῶνται ἐνὸς ἡμέρας καὶ διακόπτεται πρὸ τῆς.....
δύο ἡμέρας τοῦ ἡλίου.....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Τὸ δουκράνι γιὰ νὰ κόβονται οἱ
στάχυς πρὸς τὸ κέντρον ὅπου περιφέρονται.
οἱ κόβονται.....

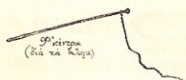

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόππους στάχυς ; Ὁ γεωργὸς ἐρχόμενος περιφέρονται γύρω τοὺς στάχυς ἐπὶ τοῦ κύκλου τοῦ διαγράφουν τοὺς στάχυς καὶ πολλὰς φορές γυρίζει τὰ κατωτέρω σπέρματα εἰς τὴν ἐπιφανείαν.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....
Δὲν ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα ἀλλ'.....
ἐκρημαστικαὶ αὐτὸ κοινὴ ταλαιτῆ.....

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

..... Δέν ὑπάρχει εἰδική ὀνομασία

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

..... Δέν εἶχαν ἰδιότυπον ὄνομα

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. ποσπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ αἰλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

..... Ὁ ἴδιος ὁ γεωργός

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

..... Ὁχι. ἀλλὰ ὠρισμένῃς φρεσὶν πρὶν τὴν δ' ἀφανιστῆος

ἔαν εἶχον ἀνάγκην ἤρκου ἑξουσιάζοντο (ἐμπερίστησαν) τοῖς ἐταῖροι (μικροῖς)

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πῶς ὡς ποῖον μήκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

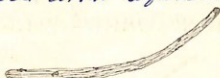
..... Διὰ π. σικὰρι δὲν ἐκφυλίσθησαν οὐ κόπανοι αἰτὰ ...
δύο π. σικὰρι καὶ ἐκφυλίσθησαν οὐ κόπανοι αἰτὰ ...

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἄλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

*Διὰ τὰ ρεβιθία καὶ τὰ φακὰς ὅτε χρῆσις τοῦ κοπάνου
καὶ ἐκοπανίζοντο μέσα εἰς τὴν αὐλήν.*

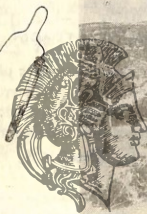

κοπανὸς στρογγυλός

ξύλο κομμένο διὰ τὸ κοπάνημα
μικρῶν ἀπὸς δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ; *ἢ ἐπὶ τῶν ἐλαιοῦν, ἢ ἐπὶ τῶν ἀμυγδαλῶν,
ἢ ἐπὶ τῶν ὁπλῶν, ἢ ἐπὶ τῶν ἀμυγδαλῶν, ἢ ἐπὶ τῶν ἀμυγδαλῶν...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

... Δὲν ἐχρίσθη συστηματικῶς κοπάνησις.
... πῶς ἐπὶ χυλῶν

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

... Ὄχι

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

Δὲν ἐπυροποιεῖται ἀπὸ μηχανῆς.

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα ; (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο ; (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

... Τὰ ἀλωνισθέντα σίτηρα δὲν ἔχου ἐπὶ ταῖς
... ὁράμα καὶ σωρεῖσθαι μετὰ θρινάκι

τοῦ δικιργιάν (ἐλέσιου)

τοῦ δικριάν (ἐλέσιου)

τοῦ λειῶμα (ἐλέσιου)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

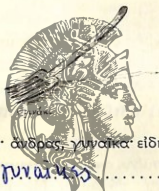
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Οὐ διακρίνεται. ὁ μὲν... ὁ γὰρ... εἶχε στήμα. ἔτι κινεῖται

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Τὸ ἀνέμισμα (σαντίεμα) γίνεται διὰ τῶν χειρῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνέμιζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοῦς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ χονδρὰ τεμάχια ἀνομαζοῦνται κόντυλοι καὶ.....

ὁ ἀποχωρίζων ἐπὶ νύκτι μὴ κομιμένην αὐτὴν...

ὀφθαλμοὶ κόντυλοι ἄλλως μὴ σαντίεμα (ἐρρίπτετο...

ὁ καρπὸς ἀπὸ γῆρας ἢ βλαπτικῶς μεταστρεφόμενος δασυκέντητος

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῆσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

... δὲν γίνεται ὑπερὸν ἀνέμισμα

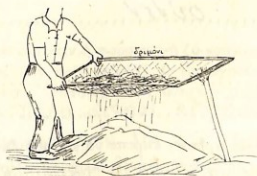
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

... Μὲ πνευμ. χονδρὸν (δριμόνι).

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἡ δὲ ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δριμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν).

Ο. Τεχνολογία καθαρισμοῦ τῶν δημητριακῶν γίνετο ^{μαγνέται} μετὰ τὸ δριφθόνι (σύνθημα λέουσινο μετὰ κανδρό πηξίχμα). Ἐποδοιέτω γυτὸς αὐτοῦ ὁ καρπὸς καὶ γίνετω ταχίω καὶ ἡ μὲν νύκτις ἐπληττειν γὰρ τοῦ πυθμίνου (ρηξίχματος) τὰ δὲ τεμάχια τοῦ κλύρου δάκτυλον εἰς τὴν ἐπιγόνυον καὶ ἀπεμακρύνοντο διὰ τῶν χειρῶν.

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

Σχηματίζεται εἰς σωρόν διὰ τῶν χειρῶν ἀπ' οὐδὲν καθαρίζεται ἢ ἐμπηγνύεται κατὰ τοῦ.

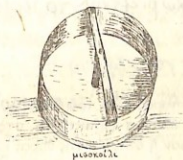
- 8) Ἀλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

οὐδὲν

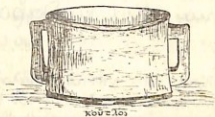
γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας),.....

.. ὀδύνηια .. ὄγμια .. ἔδιδυτο .. πᾶν .. τῆς .. ἐντρίτιος
(ἔαν .. ὄγεωρῶ .. ἔεωρῶ .. ξενον .. ἀχρὸν .. ἔδιδυ .. τὸν .. ἔν ..
.. ἵριτον) .. ἀφῆλ .. καὶ .. οὐκ .. δέν .. ἔδιδυτο .. λῶνα .. ἑτικῶς .. ἐν
.. τὸ .. ἀχρὸν ..

μεσοκοίλη

κούπελος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγοφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνατικό κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .. τὸ .. μέτρον .. (δύο .. τελευσίδια .. πεποιητῶν)

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) .. Παλαιότεροι .. ἐντὸς .. οὐκ .. ἐντὸς .. (πυθάρια) καὶ .. μεταγενέστεροι .. ἐντὸς .. ἀχρῶν .. (ζυγαρίων) .. κυβίτιον .. χωρίον .. ἐντὸς .. ἀχρῶν .. διακρίσματος
- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι . Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Εἰς τὸν ἀχυρῶνα.....

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

Δια σπόρου... ἡ κνήστα... κενωριφίνως τὸ καλύτερον
καὶ πρὸς μαδαρόν.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ὁχι.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον ἀκόπῃ καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀνάμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τῇ 23^ῃ Ἰουνίου ἑκαίετο ὁ φανὸς (σωρὸς...)
θάρμων... καὶ τὸ πᾶσχα ὁ Ἑβραῖος (Ἰ. Η. Δ. τὸ
ἑθιμο. αὐτὸ ἔχον ἑκαίετο)......

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Τῇ 23^ῃ Ἰουνίου ὁ φανὸς ἑκαίετο ἐν κώπῃ.

Ὁ δὲ Ἑβραῖος τὸ ἀνάμμα τοῦ πᾶσχα

πρὶ τὸ πύριον καὶ ἀμορυνθίας τῆς Ἀγάτης (καπνολομῆρα)

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Φανός

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν ; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;...

Τὰ παιδιὰ καὶ οἱ ἐνήλικες παλαιότεροι

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; *Αὐ ναί, ἀπὸ ποῖου μέρους ;

Τὰ ἐνήλικες τὸ παιδιὰ καὶ οἱ ἐνήλικες
παλαιότεροι ἀπὸ τὰ χέρσα χωράφια.

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ἔρχιντο ἐπὶ φωτὶ τῶν θάμνων ἀπὸ παραμυ-
μνήτου χέρσου. ἄρρῳ καὶ μετὰ τὸ δὲ
μὴν ἀρρῶν ἡσδόμενα διαχούτων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑσθία, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα Τ. 4. ν. 23^α Ἰουνίου

ἔκω ἐπιδῶσαν ἑπὶ τὴν πυράν (τὸν φανόν)
ἔρχετο. Ἀδιασμετῶ τὴν τὴν φωτιά καὶ μὴν
ψιπίασιν ἢ ἀρρωστία.

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Τ. 4. ν. 23^α Ἰουνίου ἐπιδῶσαν 3. φ. ο. ρ. α. α.
ἑπὶ τὴν πυράν.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Ἐκείνη τὸ στέφανον τῆς Πρωτομαγιάς

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) Ἐκείνη τὴν ἡμέραν τοῦ Ἑβραίου πατακισμοῦνον... ἐλθόντων αὐτοῦ πηλοῖον τοῦ λαοῦ.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μαύσεως τοῦ Ἑβραίου αὐτοῦ πυροβολήσαντος συνεχῶς παρηγοροῦντι. ὅτι τὴν καὶ ἐν συνάδῳ ὅσο τοῦ ἐκκλησιασμοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

"Περιγραφή του τρόπου καλλιέργειας των
δημητριακών"

A) Πρὸ τοῦ 1920

Η καλλιέργεια τῶν δημητριακῶν ἐδὲ ταῦτα κυρία
Κουριάδες καὶ Βραυῶδες - ἡ μαρτυρία ἡτοῖα
περιγραφίᾳ, πόση καὶ φύσιν τοῦ ἔδαφους (ὄρεον,
βραυῶδες), εἶναι κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον.

1) Προετοιμασία τῶν θαλάμων.

Κατὰ τὴν διαρρύθμιση τοῦ ὅρου οἱ γεωργοὶ
ἐξουλοῦν τὰ χωράγια, (συστάμα-ἐκρίβωσις
τῶν θαμνῶν) τὴ βοήθεια εἰδικῆς συστάμας ἡ δνο-
μαστέται πικρότα, ἡ ὁποία ἐπὶ τὸ ὀπίσθιον
ἄκρον φέρει προσέχον ἀμμηρῶν (ὡς πύργους)
διὰ τὸ κόψιμον τῶν θαμνῶν, καὶ τοῖς ἐκρίβω-
θέντος θαμνῶν συνεμίντρωτον ὡς διάφορα
σημεῖα τῶν χωρακῶν κατὰ μίκρον χωρῶς.
Ἐν συνεχείᾳ μετὰ τὰς πρώτας φθινοπωρινὰς
βροχὰς οἱ γεωργοὶ αὗτοι ἔχουσιν καὶ τὸ
χωράγι ἡτοῖα ἔτοιμον διὰ τὴν σποράν.

Η ερμηνεία αυτή (το σκόπιο) δυνατόν να γίνει, και γι' αυτό παρ' όλο και αντίστροφο τρόπον.

Ληθ. προηγουμένως ο γεωργός ἐξοβλίσθη
(ἐκάρην τὸν οὐρανόν) τὰ χωρία καὶ ἐν
συνεχεία ἐξερρίφωσεν ὅτι ἀπέμνησεν αὐτῶν.

2. Έργα της εποχής

Μετά από τις πρώτες βροχές, οι οποίοι
 έπρεπε να είναι αρκετά ^{δύο} άφθονοι, εάν ή γι
 δίν είχε ποτισθεί καλή και εν συνεχεία δεν
 έβρεχε μετά την σποράν, υπήρχε φόβος να απο-
 ροφάη το χώμα (να μην γυρνούσε στον έσπορον),
 οι γεωργοί έσπερον τα χωράγια ως άνοσταυτους.
 Άφού ήτοιμασαν τα εργαλεία (άροστρον, ζυγόν)
 και τον σπόρον, από το βράδυ ετάιζαν καλή
 τα φω (δύο βοές), τα βοΐδια για να μην κακο-
 μεραύν (κάνουν καρόν) το πρῶτο πού θα έπρεπε
 να ζευγύσουν για την σποράν. Την έπορσιν
 δε πριν ξεκινήσει άφωδιζετο ο άρχηγός της
 οίκογενείας έδιδε και πάλιν όξισην τροχόν
 ως τα φω, να τρώχουν μέχρι να ζευγύσουν,

καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀγύπνισεν τὴν νοσηλευσάν
καὶ αὐτὴ ἄλλα ῥήθη τῆς οἰκογενείας, τὰ ὅτι
οὐ βοηθοῦσαν εἰς τὴν σθεράν, διὰ τὴν ἐνοχλοσύνην.

Ὅταν δὲ ὄφθῃ ἦσαν ἑτοιμοὶ ἐξορτῶναι τὰ
ἐργασία εἰς τὸ φορτηγὸν φῶς ἔειχον,
ἢ τὰ ἐξωρτῶνόν τοις ἴδιοις, ἔπερναν καὶ τὰ
βόδια καὶ ζευγνύσαν πρὶν ἀνοῖν τὴν θύραν.

Μόλις ἔφθασαν εἰς τὴν χώραν διὰ τὴν ἀξίνην (εὐ-
πάντην) ἐκίριψον αὐτὸ (ἐάν ἦτο καρδύ) διότι

συνήθως εἶναι στενὰ χωράκια (νεκροῦ) εἰς
ἀκροῦς (σθερὰς) καὶ ἔπειτα αὐτὸς ὁ

ζευγὴς ἢ ὁ νεότερος πετώντας τὸν σπῆρα
ἐνορτιστά. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ζευγὴς ἔχεν

τὰ βόδια χρησιμοποιοῦντας τὸν φῶς, ἔδενεν

ἐπὶ τοῦ φῶς τὸ ἄγριον (ζύγιον) καὶ ἀγού

ἔκαστον τὸν σταυρὸν τὸν, ἤρχισεν τὸ ὄργιον (ζε-
υγνύειν) τὸν χωράκιον μετ' αὐτῶν καὶ εὐθείαν γραμμὴν.

Οὐ ἄλλοι δὲ οἱ ὅποιοι εἶχον ἔλθῃ μετ' αὐτοῦ
εἰς τὴν χώραν, μέχρι καὶ ὄργιον ἀριστὸν μέρος,
διὰ τὴν δύναμιν καὶ αὐτοὶ καὶ ἐργάζονται ἴσο-

πεδώνοντες τὰ ἀδάμνα διὰ τὴν σκαπάνης,
ἐκκαθαρίζον τὰ ἄλλα κωρύκια ἀπὸ τῆς πέτρας
ἢ ἄλλο τι τὸ ὅποιον θὰ ἠρῶδιζεν τὸ ὄρυγμα.
Ἐξου δὲ ἐξευχαρίζετο τὸ πρῶτον κωρύκι ἢ
μεγίστο μέρος αὐτοῦ, ἂν ἦτο ποτὶ μεγίστο,
ἤρχιζεν ἢ ἰσοπέδων τῶν ἀδάμνων μετὰ τὴν
ἀρίστην καὶ παραρτήτως ἱεσκαπτόντο ἢ
ὕμους τῶν κωρυκίων καὶ τὰ ποτὶ μεγίστο
κωρύκια (τὰ σκαμμένα) τὰ ὅποια ἦτο ἀδύ-
νατον νὰ ὀρυθθῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3. ΘΕΡΙΟΜΟΣ

Ὅταν ἔχιντο (ἠρίμαζον) ἢ σιδερά ἦτοι τῶν
Μάκρον διὰ τὴν κριθήν, τῶν Ἰούνιον διὰ τὸν σίτον
καὶ τὴν βίκα^(χυρίαν) ἤρχιζεν ὁ θεριός. Ἐν τῇ
ἐργασίᾳ ταύτῃ ἐτάρβανον μέρος ἅπαντα σκεδόν
τὰ μέγα τὰ ἀναγενεῖας. Κατ' αὐτὴν ἐκώπρον-
το οἱ στίχους ὅσον τὸ δυνατόν χαμηλότερα
τῇ βοσκήν δρεμάων μετὰ ὀδοντωτῇ ἀετρίᾳ
ἢ ἐξερρίθωνοντο ἂν ἦσαν ποτὶ μεγίστο καὶ
τὰ κρόβοις ἱεσκαπτοῦντο ποτὶ μεγίστο

(περίπου 10) με τὴν μελαγχολίαν πρὸς τὴν αὐτὴν
διεύθυνσιν καὶ ἐσθληροποιήθησαν οἱ χερσὶς.

Οἱ χερσὶς ἐδίδοντο, ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν, ποτὶται
μαφί διὰ σκοινίου κατασκευαστικῶν ὑπὸ
πλάτων σπάρτου ἢ βραστῶν ἀγρίων ραδιωνῶν
(ἀξιοσυριδὰσταχα) ἢ καὶ τῶν ἰδίων τῶν στο-
χῶν προσιπτικῶν περὶ βιωτικῶν, μετὰ τὰς
μελαγχολίας καὶ πᾶν πρὸς τὴν ἰδίαν διέπνευσιν
καὶ γίνετο ἡ μονομερὴς (μεγαλὸν δευδοτῆ).

Τὰς μονομερῶν αἱ ἐξορτικαὶ αὐτοὶ ἔχον
ἡς τὸ φῶν (γορτυρί), ὅσα συνήθως, ἐπειδὴ
τὰ γορτυρία ἦσαν ἐπὶ τὸ 1920, ἐξορ-
κόντο αὐτὰς οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἄνδρες
καὶ γυναικες καὶ μετέφερον ταύτας εἰς
τὸ χωρίον περὶ τὸν ὄψιν (ἀφινί) ὅταν
θα γίνετο ὁ ἀφινισμός.

4. Αἰωνισμός

Ὅταν ἀπὸ τῆς πρώτης γαίνετο ὅτι ὁ ναυρὸς
θα ἦτο κατάφωτος (θα ἦτο θερμὸς) οἱ μονομε-
ρῶν αἱ ὁποῖαι ἦσαν περὶ τὸν ὄψιν

ἔρριπτοντο ἑντὸς αὐτῶν, ἔφθοντο τὰ σκηνία
καὶ διεσπάρτιζοντο οἱ στάχυς, ὥστε νὰ
σχηματισθῇ ἐν στρώμα πλάτους περίπου 50-
70 ἐκατοστῶν τοῦ μέτρου. Ἐν συνεχείᾳ
ἔσταινοντο τὰ βῆλα καὶ ὅταν κατόπιν πα-
ρῶν δαμῶν διὰ τῶν χειρῶν, διεπιστάτο
ὅτι ἦσαν ἀρυστὰ πυρρῆνοι οἱ στάχυς ἤχι-
ζεν ἡ κυρίως ἔρρασις τοῦ ἀφηνιστοῦ. Αὕτη
ἔγιντο διὰ βῶν α ἢ καὶ περιβοστῶν
~~ΔΙΔΑΚΤΗ ΜΕΛΙΜΟΝΤΟ ΔΙΑ ΣΚΗΝΙΟΥ ΔΙΔΑΚΤΗ~~
πρὸς τὸν ἄφην καὶ ἔμεινοντο κυρι-
μὲς ἑντὸς τῆς ἀφηνίας θραύοντες διὰ τῶν
ποδῶν τοὺς στάχους. Τοὺς βόας ἔφάζον
(ἰδιόχουν) συνήθως μικρὰ παιδιὰ, ἔνῃ ὁ γεωργὸς
μὲ τὸ θρίναι (ἐξοὺν ἐπιμύκεις ἢ ἄμρον σχήματος V)
ἔρριπεν ἑντὸς κέντρου (ἀνίσχυρνε) ὁποῦσε-
νούντο οἱ βόες τοὺς στάχους ἢ καὶ ἔχιριζεν
τὰ κατώτερα στρώματα αὐτῶν ἐν τῇ ἐπιγα-
νίᾳ. Ἡ ἔρρασις αὕτη (τοῦ ἀφηνιστοῦ) ἔγιντο
ἐννὴ διακοπὴν μέχρι τῶ ἀπόγευμα ὅποτε

ἑπερατώτω ἂν εἶχεν γίνεαι τὸ ἀγνῶνι (εἶχον περ-
 χισθῆν δυνάμει τὸ ἀχυρὸν διὰ τὴν τριζωνίαν ἀπὸ
 τῆς ψῆς) ἢ διευόπτετο διὰ τὴν συνεχισθῆναι
 ἐπομένην. Μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν θῶν
 ἀπὸ τοῦ ἀγνῶνι τὰ παῖδιά τὰ ὁποῖον ἐργάζοντο
 ἢ καὶ ἄλλα τὰ ὁποῖα συνεχισκτοῦν τῷ εὐεῖ
 ἔμαρναν ποτὶς τοῦ μῆδης μέγα εἰς τὸ ἀχυρὸν.
 Ἐξ' ὅσων δὲ ὁ ἀγνῶνις εἶχεν περατωτῆ
 οὗ ἀγνῶνις οἱ σὺν τῷ εὐεῖ ἐσπρώοντο εἰς τὸν
 ἄχυρον τὸν ἀγνῶνις καὶ ἐκτὸς τοῦ ἄχυρου
 μὴ οὐκ ἐκτὸς τοῦ ἄχυρου. Ἐπὶ τὰ ἄκρα τοῦ
 σωροῦ αὐτοῦ ἐστίνοντο τὰ ἀτομα τὰ ὁποῖα
 ἔμαρναν τὸ ξανθὸν. ἢ ἐργασία αὐτῆς,
 ἢ ὁποῖα ἐξέμβανον πύρον τὸ ἐστὶν ἢ τὴν
 αὐτὴν ἐξ' ὅσων ἐγύνα κατὰ τὴν ἀνέμω,
 ἐρίετο διὰ τῶν κυρῶν (ἐξέμβανον διὰ τῶν
 κυρῶν ὡς ἐστὶν ποσότης ἀχυρὸν ἀναμεικτι-
 νου μετὰ τοῦ καρποῦ, ὅγνουν τὰς κυρὰς καὶ
 ἀγνῶνις καὶ πύρη ἀπὸ γῆς ὥστε καὶ παρα-
 σῆται ὑπὸ τῶν ἀνέμων τὸ ἀχυρὸν). Μετὰ

τὸ γυναικίον ἔγινετο τὸ ἀλκίον δι' ἐνὸς
μυταρτίου δοξίου (τενεκέ) ἔταβαντο ποσὶν
καρπῶν ἤτις περιέχεν ἀνὴρ ἄχυρα, ὕλιντο
αὐτὸ ἡρώων καὶ μελαγχρὸ καὶ ἐρρίπτετο
πρὸς τὰ κάτω ἐνῶ ἔγινετο ἀνέμος ἀπὸ τῆς παρα-
σύρης καὶ ἄχυρα. Πρὸς τριῶν δὲ καθαρικῶν
τοῦ καρπῶν ἐρησιόποιετο τὸ δριμόνι.
ἀπὸ ἐνδοκινίετο ὁ καρπὸς καὶ οὐ σιόν
ἔδειξαν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ δριμόνι ἐνῶ τὰ καρπῶν
ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ συνεκινῶντο ἐν τῇ
περιγύρῳ καὶ ἀπερριπνύοντο διὰ τῶν
χειρῶν. Ὑψος δὲ ἄρσος ἐκαθαρίετο ὁ
καρπὸς ἐμειράτω μὲτ' ὁ μίτον (δύο τενε-
κέδες περρεταῖον ἐν μίτον) καὶ μετρίετο
ἐν τὴν ἀποθήκῃ (κεττῆρι) ὅπου συνήθως
ἐστοποθεῖτο καὶ εἰς Βυτίνας (πύρινα πυθάρια).

Ἡμεῖς : ἡ καλλιέργεια τῶν ἀμεινιῶν εἰς τοὺς
ἀγροὺς ἢ το ἀπομνηστὶκα καλλιέργεια οἴκου, κριθῶν
κριθῶν (σικαῖων) καὶ φαῖης.

Β) Μετά το 1920

Η καλλιέργεια των δημητριακών γίνεται ^{γενικώς} και μετά το 1920 κατά τον, ως γνωστόν, ευσταθέστατον τρόπον ή και της εξής διαφοράς.

1) Από το 1960 περίπου ήρχισεν να χρησιμοποιείται ειδικόν άροτρον και να ευνεργείαι το όργωμα και δι' ενός βίου κυρίως ήμιόνου.

2) Από το 1953 περίπου ήρχισαν να χρησιμοποιούνται χημικά διασποράτα και όλοια ριππο-

ται κατά της δόξης των γεωπόνων.

3) Οι πλέον συστηματικοί και χεωροί (εξάκιστοι) πρό της σιδοράς και δι' μετά τας πρώτας φθινοπωρινάς βροχάς, όργνουν τους άροτους (νιάβουν τα χωράγια) και γίνεται δεύτερον όργωμα ^{επομένως} μετά την σιδοράν.

4) Γίνεται αποψίμανσις του σιδορόν δι' δει-
κόν καψιόν.

5) ^{ή τελευτάται} Έπαινεσεν ή καλλιέργεια σιτου (ώς επιφ-
μία τμήν του άχρονος και του ήμισυ μίσθου
καλλιέργειας των έδαφους) και καλλιέργειαν
δημητριακοί διά σανόν ή παραμυθίν ή την

μυνοτροφών (Βρώμη, κριθή, βίος κ.τ.λ.)

Η καλλιέργεια της πατάτας, των γαβιολιών, του
 αραβοσίτου των ρεβυθιών γίνεται και γίνεται εις
 τους κήπους, άπασι δὲ αἱ ἔργασαι (συνάγμο
 γύμνα, παράσκευα (συνάγια), ἔξαργα ἔχινον
 το και γίνονται διὰ τῶν χειρῶν.

Τόπος συλλογῆς: Βραυίδες Κουνιάδες - Μυαρίας

Παραπομπή:

1) Ροζίνον Λαμάρκη το ρίνος
 Γαργία γεννηθεῖσα ἐν Κουνιάδῃ

καὶ μετακινήσῃ ἀπὸ 60 εἰς 75

Βραυίδες - Ἀργυρίου - 80 εἰς 90

2) Πάικας Λυμοσθίνης γεννηθεῖς

καὶ μετακινήσῃ ἐν Βραυίδες - Φοιτη-

βαρ ἐπὶ 2 εἰς 3 τὸ Λυμοσθινόν

Ζηλοῦσι - 80 εἰς 90

Συλλογῆς: [Ροζίνος Νικολάου - διδάσκαλος δι' ἐργ-
 ασίαν ἔχιντο ἀπὸ τῆς 1^{ης} - 5^{ης} Σεπτεμ-
 βρίου 1970]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΚΠΑΙΔ. ΠΕΡΙΦΕΡ. ΣΑΜΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ
ΚΟΥΝΙΑΔΟΥ - ΙΚΑΡΙΑΣ
Αριθ. Πρωτ. 155

ΕΠΙ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙ

ΠΡΟΣ

τὸν κ. Ἐπιθεωρητὴν
τῶν Δημοτικῶν Σχολείων Σάμου
Σὺς ΣΑΜΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΟΥ
ΔΗΜΟΤ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΣΑΜΟΥ

Αριθ. Πρωτ.

3831

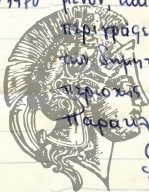
Παραπομπή

15 ΟΚΤ. 1970

ΘΕΜΑ: "Υποβολή ἑρωτηματολογίου λαο-
γραφίας ἑρζώνης."

Στὴν Κουνιάδην Διακρίστη 5^η Οκτωβρίου 1970

ΣΑΚΑΔΗΜΙΑ
Παραπομπή: 1 ἑρωτηματολόγιον
1 τετράδιον

ΑΘΗΝΑΝ

Εὐπειδίστατος
ὁ Διευθυνὸς τοῦ Σχολείου
Νικόλαος Χρ. Ρουζίνος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡ. ΡΟΥΖΙΝΟΣ